

KARTA OPISU PRZEDMIOTU - SYLABUS

Nazwa przedmiotu

Ochrona własności intelektualnej, bezpieczeństwo i ergonomia pracy [S1TCh2>OWI,BiEP]

Przedmiot

Kierunek studiów

Technologia chemiczna

Rok/Semestr

4/7

Studia w zakresie (specjalność)

–

Profil studiów

ogólnoakademicki

Poziom studiów

pierwszego stopnia

Język oferowanego przedmiotu

polski

Forma studiów

stacjonarne

Wymagalność

obieralny

Liczba godzin

Wykład

15

Laboratorium

0

Inne

0

Ćwiczenia

0

Projekty/seminaria

0

Liczba punktów ECTS

1,00

Koordynatorzy

dr inż. Milena Drzewiecka-Dahlke

milena.drzewiecka-dahlke@put.poznan.pl

dr inż. Aleksandra Dewicka-Olszewska

aleksandra.dewicka-olszewska@put.poznan.pl

Wykładowcy

Wymagania wstępne

Podstawowe wiadomości z zakresu szkoły średniej. Umiejętność analizowania problemów interdyscyplinarnych, praktycznego stosowania wiedzy teoretycznej w warunkach pracy i życia codziennego.

Cel przedmiotu

Zapoznanie studentów z podstawowymi regulacjami prawnymi z zakresu prawa autorskiego, prawa własności przemysłowej oraz procedurami wynalazczymi obowiązującymi na terenie RP oraz UE. Zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami dotyczącymi ergonomii i BHP. Dostarczenie wzorów rozwiązywania problemów dotyczących kształtowania warunków pracy poprzez np. diagnostykę i ograniczenia ryzyka zawodowego oraz projektowania rozwiązań ergonomicznych. Ukazanie związków między techniką, dobrostanem człowieka, fizjologią, ekologią, ekonomią i socjologią.

Przedmiotowe efekty uczenia się

Wiedza:

Student:

- ma wiedzę ogólną niezbędną do rozumienia społecznych, ekonomicznych, prawnych i innych pozatechnicznych uwarunkowań działalności inżynierskiej [K_W16];
- ma wiedzę o zagrożeniach związanych z realizacją procesów chemicznych i zasadach szacowania ryzyka, zna konwencje międzynarodowe i dyrektywy UE w zakresie bezpieczeństwa technicznego, oraz zna zasady organizacji rynku produktów chemicznych (REACH) [K_W18];
- ma elementarną wiedzę w zakresie ochrony własności intelektualnej i prawa patentowego [K_W19].

Umiejętności:

Student:

- potrafi, przy formułowaniu i rozwiązywaniu zagadnień inżynierskich, dostrzegać ich aspekty systemowe i pozatechniczne [K_U09];
- potrafi ocenić zagrożenia wynikające z operacji jednostkowych inżynierii chemicznej i procesowej [K_U11];
- stosuje regulacje prawne oraz przestrzega zasad BHP, związanych z wykonywaną pracą [K_U12].

Kompetencje społeczne:

Student:

- ma świadomość ważności i zrozumienie pozatechnicznych aspektów i skutków działalności inżynierskiej, w tym jej wpływu na środowisko i związanej z tym odpowiedzialności za podejmowane decyzje [K_K02].

Metody weryfikacji efektów uczenia się i kryteria oceny

Efekty uczenia się przedstawione wyżej weryfikowane są w następujący sposób:

Test pisemny wielokrotnego wyboru po ukończeniu cyklu wykładów z OWI oraz cyklu BHP i ergonomii.

Próg zaliczeniowy: ponad 50% trafnych odpowiedzi.

Kontrolowanie obecności na wykładach.

Treści programowe

Cele i zadania działalności BHP i inżynierii ergonomicznej.

Akty prawne związane z BHP i normy ergonomiczne. Identyfikacja zagrożeń na stanowiskach pracy. Prawo patentowe, prawo ochronne i prawo z rejestracji.

Tematyka zajęć

Pojęcie własności intelektualnej. Podstawowe uregulowania prawa autorskiego. Pojęcie własności przemysłowej i formy jej prawnej ochrony. Plagiat i piractwo - skutki prawne. Prawo patentowe, prawo ochronne i prawo z rejestracji. Typy dzieł twórczych i formy ich ochrony: wynalazek, wzór użytkowy, wzór przemysłowy, znak towarowy, oznaczenia geograficzne, topografia układów scalonych, wniosek racjonalizatorski. Postępowanie przed Urzędem Patentowym RP. Patent europejski.

Geneza problematyki ergonomii (inżynierii ergonomicznej) oraz cele i zadania BHP. Systemy ochrony pracy w Polsce i innych krajach. Akty prawne związane z działalnością BHP i normy ergonomiczne.

System człowiek-obiekt techniczny jako ilustracja stanowiska pracy. Identyfikacja zagrożeń na stanowiskach pracy. Techniczne i organizatorskie sposoby ograniczania nadmiernego ryzyka zawodowego. Ocena fizjologicznego obciążenia pracą. Ocena psychicznego obciążenia pracą. Dane antropometryczne w projektowaniu maszyn i przestrzeni pracy. Pomiar aparaturowe i ocena materialnych parametrów środowiska pracy. Przykłady technicznych i organizatorskich rozwiązań poprawiających stan bezpieczeństwa oraz ergonomicznej jakości maszyn i warunków pracy.

Metody dydaktyczne

Wykład z prezentacją multimedialną.

Literatura

Podstawowa:

1. Tytyk E., Bezpieczeństwo i higiena pracy, ergonomia i ochrona własności intelektualnych, Wydawnictwo Politechniki Poznańskiej, Poznań, 2017.

2. Tytyk E., Butlewski M., Ergonomia w technice, Wydawnictwo Politechniki Poznańskiej, Poznań, 2011.
3. Horst W. (red.), Ergonomia z elementami bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w pracy (4 tomy), Wydawnictwo Politechniki Poznańskiej, Poznań, 2011.
4. Koradecka D. (red.), Nauka o pracy - bezpieczeństwo, higiena, ergonomia. Pakiet edukacyjny dla uczelni wyższych, (8 tomów), Wydawnictwo Centralnego Instytutu Ochrony Pracy, Warszawa, 2000.
5. Michniewicz G., Ochrona własności intelektualnej, Wydawnictwo C.H. BECK, 2022.
6. Barta J., Markiewicz R., Prawo autorskie i prawa pokrewne, Wydawnictwo Zakamycze, 2004.

Uzupełniająca:

1. Górka E., Tytyk E., Ergonomia w projektowaniu stanowisk pracy. Podstawy teoretyczne, Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Warszawa, 1998.
2. Górka E., Diagnoza ergonomiczna stanowisk pracy. Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, 1998.
3. Nowak E., Atlas antropometryczny populacji polskiej, Wydawnictwo Instytutu Wzornictwa Przemysłowego, Warszawa, 2000.
4. Własność przemysłowa w działalności gospodarczej. Przewodnik dla małych i średnich przedsiębiorstw (red. Marianna Zaręba), Wydawnictwo Urząd Patentowy RP, Warszawa, 2003.

Bilans nakładu pracy przeciętnego studenta

	Godzin	ECTS
Łączny nakład pracy	25	1,00
Zajęcia wymagające bezpośredniego kontaktu z nauczycielem	15	0,50
Praca własna studenta (studia literaturowe, przygotowanie do zajęć laboratoryjnych/ćwiczeń, przygotowanie do kolokwium/egzaminu, wykonanie projektu)	10	0,50